

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Négyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Az idegesség.

Aki divatnak, szeszélynek mondja a mai emberiség idegességét, az nagyon téved. Betegség lett az idegesség, olyan betegség, amely észlelhető minden harmadik ismerősünkön s a melyet sajnos tapasztalunk magunkon is.

Megdöbbenő jelenség az, hogy mind fokozódó mérvben jelentkezik az intelligens osztálynál az idegesség egyik legmagasabb foka: a neuraszténia. Az idegességnek ez a fajtája már nem az a könnyedén elviselhető s csak bizonyos alkalmakkor jelentkező nervóztás, hanem állandóan urálja az ember hangulatát, szervezetét még álmában is. Még sokkal nagyobb baj ennél az, hogy a neuraszténia káros hatással van az agyműködésre is. Kérdezzünk meg egy idegost, vagy a tébolyházak orvosait, mit tartanak a neuraszténiáról? Azt mondják, hogy az idegesség e neme az első lépés az elmezavar felé. Az örültek házában őrzött szerencsétlenek legnagyobb része az idegrendszer katasztrófája következtében vesztette el lelke egyensúlyát.

S midőn ilyen általánosan, ilyen nagy mértékben jelentkezik közöttünk a neuraszténia, kell, hogy felszínre kerüljön az a kérdés, hogyan lehet ezt a bajt ellensúlyozni, terjedését

meggátolni s társadalmilag oda hatni, hogy az emberek ne gyilkolják meg az idegeiket.

A mai ember életében, különösen az intelligenciában óriási szerep jut az idegek működésének. A szellemi, sokszor túlságos szellemi munka, az élvezetek hajhászása, a szórakozás százféle nemei, az utazások a vihar sebességével roborogó gyorsvonatokon, az eseményekkel és izgalommal telt élet mindez zavarja az idegek nyugalmát. Csak a fizikai munka és az abszolút semmittevés az, mely jótékony hatással van az idegrendszerre, minden más foglalatosság koptatja az idegeket.

Mint már fentebb is említettük, mindez nem lenne olyan nagy baj, mert hiszen az ideges ember is élélhet akár száz esztendeig. De a mikor a neuraszténia az elmezavar első tünete, oly rohamosan terjed közöttünk, akkor nem térhetünk napirendre a dolog fölé.

A nők idegessége sokkal csekélyebb mérvű, mint a férfiaké. Ritka a neuraszténikus nő, rendszerint valami nehéz betegség utóbajaként jelentkezik náluk ez a veszedelmes baj. A nő élete és szórakozásai nincsenek annyira izgalommal telve, mint a férfiaké s így az idegesség eme legmagasabb foka nálunk ritkán következik be.

A neuraszténia a férfiak között pusztít és száz meg száz formában és változatban jelentkezik. Az erősebb szervezetű férfi sokkal könnyebben viseli el s egy kis kúrával, önmegtartóztatással ki is gyógyul belőle.

De a kinek gyengébb a szervezete, az sulyosan megsínyli a neuraszténiát, napjában szászor érzi, hogy beteg, hogy kedélyállapota nem normális s ez annyira elkedvetleníti, hogy állandóan kellemetlenül hat környezetére. S az ilyen gyöngye szervezetű ember, ha nem kúrálja magát, rendszerint idő előtt munkaképtelenné lesz és idő előtt hal meg. Megtörténik azonban az is, hogy a betegség elfajulása megzavarja az agy működését is és ismét több lesz egy eleven hittel.

Az idegesség e pusztításának egyik legfőbb oka az, hogy a legtöbb ember nem is tudja, hogy ideges vagy neuraszténikus.

E finom, titokzatos betegségről nagyon halvány fogalmak vannak a közönségnek, lévén az ideg olyan testrészt, amelyet nem lát s csak közvetve érez az ember. Hisz az idegtudomány maga is csak újabb keletű s nap nap után szenzációsfelfedezéseket csinálnak az orvosok ezen az ismeretlen területen. A nagy közönség tehát vajmi

TÁRCA.

A lelkemet...

A lelkemet egész odadtam érted
Hanem azt te, barna lány, nem érted.
Nem tudsz te olvasni a szívemben,
Ne is szeress, ne is szeress engem.

Nem egymásnak teremtet az Isten,
Ezen pedig nincs, aki segítsen.
Csak azt banom, hej csak azt sajnalom,
Hogy tevéled volt találkozásom!

Most hiába térünk ki egymásnak,
Mikor messze vagy is tölem — látlak;
Amikor kitérek az utadból,
A szememből a köny is kicsordul.

Vannak olyan csillagok az égen
Aki egymást kergetik már régen,
Hanem egymást soha el nem érik...
Hanem egymást soha meg nem értik.

Erdősi Dezső.

Felsőbb leányok.

Felsőbb leányokat és felsőbb lényeket közönséges matematikai mértékkel nem lehet meghatározni. Ez már a felsőbb matézis kö-

rébe tartozik, a mint hogy a felsőbb leányiskolákban a felsőbb matematika köteles tantárgy.

A tanügyi kormányzat, mikor a felsőbb leányiskolák tantervét jóváhagyta, világosan látta maga előtt a célt, az ideált. A statisztikával támogatott tapasztalás kétségtelessé tette, hogy a felsőbb leányoknál rendszerint hiba van a kréta körül. Kereste, kutatta e hibák forrását s rájött, hogy a serdülő lányok, az aranyos bakfisek, a nyiló rózsabimbók összes defektusai a hiányos matematikai képzettségre vezethetők vissza. Nekihajtották tehát a serdülő leányokat, az aranyos bakfiskokat, a nyiló rózsabimbókat a matematikai tudományoknak. Így készült a modern tanterv.

Lehetetlen ennél valami természetesebbet képzeln. Mi egy leány algebra nélkül? A trigonómétria segédkezése nélkül hódíthat-e a hajadoni varázs? S mire valók egyáltalában a Brigg-héle logaritmusok, ha nem arra, hogy a nőt fenéges hivatásában lovagiasan támogassák?

Igy jutottak a felsőbb leányok a felsőbb matematikába, hol aranylag igen kényelmetlenül érezik magukat. Ezer matematikus kisasszony közül ugyancsak ezer a régi eldőtelték cikkerjén keresztül szemléli a matema-

tikai tudományok terjedését és tört szívvel dolgozik törtszámokkal.

De különösen a tizedes törtek rövidített szorzása tartja őket heteken, hónapokon át kínos izgalomban. A letört liliomok nem halványabbak, mint mikor a szépséges liliomszálak törteken török a fejüket. A vegyes törteket vegyes érzelmekkel fogadják s izgatottan harapdalják bíborajkukat, hogy a tizedestörteket nem tizedelhetik meg.

Mert egy ilyen tizedes tört, különösen annak rövidített szorzása, néha esaladok nyugalmát képes tönkretenni. A minap egy esetben csaknem katasztrófhhoz vezetett. Ajánljuk az esetet a tanügyi kormányzat figyelmébe.

Az apa gondtalanul tért haza az enyhe családi fészekbe s derűs arccal tudakozódott a vacsora felől. De a derű hamar elköltözött arcáról. Felcsépe egy karosszékben néman meredt maga elé, felsőbb leánya egy sarokban halkan, de kitaróan zokogott.

— Mi történt? Mi bajotok?

A hölgyek felugrottak.

— Milyen jó, hogy jössz. Az ég küldött.

— Óh, papa, ments meg!

— Igen, igen, segitend kell a szegény

leányon... Hiszen a te leányod.

keveset tud az idegességről, annak ismertető jeleiről és romboló hatásáról.

Éppen ezért szükséges volna, hogy az idegesség népszerű ismertetését valami kis ingyenes füzet formájában hozzáférhetővé tegyék a nagy közönség számára, hogy ne legyen senki ebben az ideges világban, aki nem tudja, hogy mi az idegesség. Ez az ismeret nagyban hozzájárulna a helyzet javulásához. Az emberek felismernék a bajukat és gyógyíthatnák, mielőtt az végzetessé válik.

A másik védő bástya az igeesség ellen: a pihenés és mértékletesség. A pihenés a munka után, a mértékletesség az ivásban, szerelében és szórakozásokban. A legulsóbb s csaknem gyógyíthatatlan neurasthenia az, amely a túlfeszített munka nyomában jár. Szép, szép a sok munka, vagyont, dicsőséget, elismerést szerethetünk kárpótlásul az íróasztal mellett eltöltött éjszakákért; — de jön aztán a neurasthenia és szerterombol mindent, amit építettünk.

A részletüzletek. Egyre nagyobb hullámokat vet az a mozgalom, melyet a különböző üzleti körök a részletüzletről szóló törvényjavaslat tervezetének egyes intézkedései ellen indítottak. Abban mindenki egyetért, hogy a részletüzletet valami megfelelő módon reformálni kell, mert a visszaélések, melyeket a részletüzlet köpönyege alatt elkövetnek, napról-napra szaporodnak. És meg kell jegyeznünk, hogy visszaélések nem csak egy részről követnek el. Elkövetik azokat az eladók éppen úgy, mint a vevők. És nemcsak nálunk ez az így, hanem másutt is. Csak hogy más országokban már régen gondoskodtak törvényhozási úton a visszaélések korlátozásáról, míg nálunk csak tulajdonképpen két évvel ezelőtt került a sor a komoly kezdeményezésre.

— Hát persze, hogy az enyém. Mi történt vele? Beszéljtek! Mindent tudni akarok.

A felsőbb kisasszony zokogva borult apja karjaiba.

— Végem van! Oh én boldogtalan!

A megrémült apa gyöngéden kibontakozott karjaiból s a pamlagra maga mellé ültette a leányt.

— Szólj gyermekem, mi bajod, mi dobogtatja így hevesen apró kis szívedet?

— Oh papa,

— Csak ki veled batran. Hogy hívják azt a fiatal embert?

— Oh papa, mit gondolsz?

A hosszú faggatásnak végre meglelt a kívánatos eredményt. A leány kimerítő vallomást tett.

— Nem tudom a számtant.

— Csak ez? No majd segíték. Mi van feladva?

— A tizedes törtek rövidített szorzása. Papa, ismered te a tizedes törteket?

— Hm, azt hiszem, igen, némileg. Mutasd csak a feladatot.

Megmutatta. Az apa lelkiismeretesen nekifeküdt, előszedte összes matematikai emlékeit, de haszontalanul. A tizedes törtek rövidített szorzása tekintetében minden tudománya csődöt mondott. Most már az elkieseredés az ő kedélyét is ellepte. El sem tudta képrelni, hogy élethet meg eddig a tizedes

Törvényjavaslatot tervezett az igazságügyiminiszter, amely azonban ott rekedt a főkjában és csak most bocsatotta nyilvánosságra, hogy az érdekelt köröket — és ki nem volna érdekelve — tájékoztassa. A tervezetet külön el is küldte az illetékes testületeknek és hatóságoknak s azonkívül ánkét elé is terjeszti, melyet tegnap tartottak meg az igazságügyi minisztériumban. A miniszter a törvényjavaslatot az üzletek átruházásáról és az uszoráról szóló javaslatokkal együtt már a legközelebbi hetekben a képviselőház elé akarja terjeszteni.

A részletüzletről szóló törvényvel a kormány a visszaéléseket akarja megszüntetni, melyeket vevők és eladók elkövetnek. A különböző kereskedői körök egyre nagyobb mozgalma azt mutatja, hogy az eladók úgy látják, hogyha ebből a javaslatból törvény lesz, az a vevők érdekeit megfogja ugyan védeni, de az övékéit nem.

Lassuk, mik voltak a leggyakoribb visszaélések? — A legtöbb visszaélés és ebből a legtöbb per az ügynökök eljárásából keletkezett, akik az országot beutazva, mindenféle ígéretekkel és rabeszállással könnyelmű vásárlásra bírnak sok embert s aztán gyakran nem azt az árut, nem azt a cikket szállítják, amelyet valaki megrendelt, sokszor pedig, csak hogy provizióra tehessenek szert, koholt megrendeléseket is küldenek be cégeknek, olyan emberek terhére, akik semmit sem rendeltek meg.

Az árut sokszor olyan potom áron adják el, amely ennek tényleges értékével semmiféle arányban nem áll, ami természetesen a cég kárára történik. Igen gyakori azonban az az eljárás is, hogy az eladó olyan kikötésekkel ad el valamely cikket, melynél fogva azt bármikor is vissza veheti, ha a vevő csak egy részletet is megfizetni elmulaszt. Ezt a kikötést akárhány eladó akkor is a maga javára aknázza ki, ha a vevő már csak egy-két részlettel van is hátralékban.

Úzeket a visszaéléseket megszüntetni

törték rövidített szorzása nélkül. Elkeseredésbe szegyenkezés is vegyült. Ime, ő, az apa, a családó, a tarsadalom előkelő szereplője, nem tud a leányán segíteni. Fogalma sincs, hogy rövidítik a tizedes törtek szorzását.

Dühösen járt fel s alá a szobában.

— Mit tegyünk, mit tegyünk? — hangzott a hölgyek zokszava.

— Megvan, elmegyünk a bácsihoz.

— Az tudja?

— Hogyne? Nyugalmozott politechnikai tanár, aki annyi szakkönyvet írt.

Kocsiba ültek és rátröktek a tudósrá. Az öreg úr matematikai nyugalommal hallgatta végig bajukat.

— Sajnálom, gyerekek, de az én időmben nem rövidítették a tizedes törtek szorzását. Mi hosszasan is ráértünk multiplálni őket. Hanem menjetek el a sógoromhoz, az számtanacsos, azok nagyon szeretik rövidíteni a dolgot általában és a tizedes törteket specifikusan. Próbáljátok meg.

Főlkerekedtek és főlkerezték a számtanacsost. A jó ember iszonyú zavarba keveredett.

— Tizedes törtek? Teringgett! volt egy dijnokom, ki nagyon jól értette a tizedes törteket, de éppen a múlt héten helyezték át Fiuméba.

A boldogtalan család még néhány ismerős bankhivatalnoknál tett kísérletet. Mindegyik játszva kitudta számolni a feladatot,

lesz hivatva a részletüzletről szóló törvényjavaslat. Ugy látszik azonban — legalább az édekeltek úgy vélik, — hogy a javaslat sok tekintetben túlló a célon. Legutóbb a könyvkereskedők csatlakoztak a mozgalomhoz, akik, ha a törvényjavaslat változatlanul valék törvénynyé, jóformán becsukhatnak — mint ők mondják — az üzletüket, mert a könyvkereskedés nagyobbobrszt részletfizetések mellett bonyolítottatik le.

A törvényjavaslatból, sok jó oldal mellett, valószínűleg sok kivetni való is van és reméljük, hogy csak a hozzáértő emberek, akiket az igazságügyminiszter tanácskozára meghívott, megfogják tudni pontosan jelölni, mi maradjon meg a javaslatban és mit kell belőle kisclejezni.

Pénzintézetek ellenőrzése.

Az év elején szokás is, jó is az előző évi események fölött egy kis szemlélt tartani és kiemelni azokat a dolgokat, a melyek rendkívüliségük által tűnnek fel. Ha közgazdasági szemüvegen át vizsgálódunk, úgy lehetetlen, hogy figyelmünket fel ne költse az a tény, miszerint a múlt évben aránytalanul nagy volt a pénzintézeti kiskasztatásoknak a száma. Természetesen megindult és tart a kutatás, hogy mi ennek az oka és hol, miben áll a segítség? Az okot megfejteni nem sikerült, orvosagot pedig senki sem talált. Utóbbi napokban ugyan megint erősen követelik az állami felügyeletet a pénzintézetek felett, de mert nem bizonyos, hogy az állami felügyelet segíteni fog a bajon, másrészt pedig bizonyos az, hogy a pénzintézetek aránytalanul, eél és haszon nélkül fogja megterhelni és hogy a kormányzati hatalmat növelni fogja, aligha lesz ezen tervből valami.

Egy szakférfiú, a ki erősen károsodik az állami felügyelet mellett és a ki azt meggyőnkint akarja szervezni, kiszámította, hogy ez a felügyelet mindössze másfél millió koronába fog kerülni. Mi nem igen hiszünk ezen számításban és még kevésbé hiszünk, hogy 70 vagy 80 ember képes legyen az összes magyarországi pénzintézeteket kellően ellenőrizni. De alig is találni elég alkalmas embert, mert az ellenőrző közegeknek elsősorban kiváló kereskedőnek kell lennie, aztán alaposan kell

de mindegyik más-más módszer szerint. Melyik az igazi? Azt senki sem tudta megmondani.

Sőtét kétségbeeséssel és nyitott problémával kocsiztak hazafelé. Az idő éjfélfélé járt s a házmaster a szokottnál gyorsabban nyitott kaput.

— Maguk még fentvannak?

— Igen, a leányom most készült el a földattal.

— Feladattal? Micsoda földattal?

— Valami összetört tizedesekkel.

Az apa fejében egy mentőgondolat villant meg:

— Házmaster, küldje fél a leányát hozzánk egy percre.

— Szívesen, nagyságos úr.

S a kis satnya házmaster kisasszony öt perc alatt úgy rendbe hozta a tizedes törteket s azoknak rövidített szorzását, mint a pinty.

Másnap szép új ruhát kapott ajándékba.

Azt hiszem, hogy ez az egyetlen eszt, mikor a felsőbb matematika pozitív haszonnal járt a növevelés terén.

Nagyon veszedelmes volna azonban, ha ebből az egy esetből a tanügyi kormányzat megérsz konzervenciákat vonna le. Ezért magáért aligha érdemes a tantervet újra kibővíteni.

Ez az általános nézet családapái körökben.

LUCIÁN.

érteni a könyvvezetéshez és végül még jogásznak is kell lennie, hogy az ügyvezetést azon szempontból is ellenőrizhesse, vajjon a törvényi intézkedései pontosan betartatnak-e? Nem is szólva arról, hogy komoly és megnyugtató ellenőrzéshez mulhatatlanul szükséges a helyi viszonyok alapos ismerete. Végül vagyoni megbízhatóság és jellembeli megbízhatóság szintén elengedhetetlenek kellékei. Ez a terv még sokszor fog felmerülni, de aligha fog megvalósulni, mert külföldön, a hol életbe van lépítve, nem bizonyult célszerűnek.

A mint tudjuk, nálunk a részvényesek és a pénztintezeteknél érdekelték védelmére a felügyelő-bizottság intézménye lett szervezve. Ez az intézmény célzerűnek nem mutatkozott. A felügyelő-bizottságok rendelkezésüknek sok helyen nem feleltek meg. Ezt különben a törvényi akciók előtt előre látták és megjövendölték. Igen sokan főlöslegesnek, sőt sok tekintetben karos hatásúnak tartották, mert ez a bizottság mindig jóváhagyólag nyilatkozik a közgyűlés elé terjesztett jelentésében az igazgatóság eljárásáról és a számadásokról és az által elősegíti, sok esetben szándékaltalanul is, az érdekelték félrevezetését. Költségs is kerül az intézmény, a mi azonban még nem volna oly baj, mint az, hogy a felügyelő-bizottság tagjai sok helyütt állásukat szinokurának tekintik, hónapokon, sőt az egész éven át feljéle nem néznek az intézetnek és csak úgy az év vége felé akarják 24 vagy 48 óra alatt megvizsgálni az igazgatóságok egy egész évi ténykedését.

Kétségtelen ugyan, hogy a felügyelő-bizottságok nem szabad állandóan az igazgatóság nyakán ülni, mert ez egyrészt korlátozza az igazgatóság működésének szabadságát — a mit pedig nem célszerű tenni — másrészt pedig surlódásokra vezetne, a mit lehetőleg szintén kerülni kell. Van azonban egy arany középút, melyet minden felügyelő-bizottsági tag könnyen megtalálhat, a ki feladatával tisztában van. Elsősorban tehát a helyes választástól függ, hogy valamely intézetnek megfelelő felügyelő-bizottság legyen. A törvény is sulyt helyez arra, hogy ahhoz ért emberek jussanak be az ellenőrző-bizottságba és azért nem korlátozza a passzív választási jogot és megengedi, hogy olyanok is választhatók legyenek, a kik nem részvényesei az intézetnek. Ha van a részvényesek között olyan, a ki ért a dologhoz, akkor természetesen elsősorban ezekre essék a választás, de ha nincs, akkor válasszanak a részvényesek kívülül szakembereket. Semmi esetre sem szabad azonban semmiféle nemes és tiszteltetreméltó érzelmek által vezéreltetve lenni a bizottság összeállításánál. Különösen óvakodni kell attól, hogy bevalássalanak a bizottságba valakit csak azért, hogy kenyere legyen, vagy a mi szintén gyakran megtörténik, hogy kenyér helyett kalácsa legyen.

Sulyt kell helyezni az összeférhetlenségre is s itt nem annyira a városi vagy állami hivatalnokoskodás, meg előtűnk, mint sokkal inkább a rokoni összeköttetés. Ezt minden áron kerülni kell, mert nagyon rossz hatással van a közönségre, ha látja, hogy valamely részvénytársaság lassan-lassan családi dominiumma válik.

Ha pedig már megvan a bizottság, akkor vegyük csak feladatukat komolyan; hagyják szabadon dolgozni az igazgatóságot, de állandóan figyeljenek, forduljanak meg sűrűn az intézetben, az év végén pedig ne elégedjenek meg a szokasos egyszerű pénztárvizsgálattal, hanem vonják le a tanulságot azon bünperekeltől, melyek az utóbbi években oly sürűn fordultak elő és amelyekből megtanulhatták, hogy minő furfanggal lehet egy becsületes és lelkiismeretes felügyelő-bizottságot évek hosszú során át is félrevezetni, megcsalni.

Most van az ideje, amidőn a bizottságok tanúságot tehetnek róla, hogy feladatul magasztalan allanak a há a közönség meg a kormány meggyőződik arról, hogy a bizottság minden mellékletekintet nélkül, szakértőkből állítatik össze, ha látni fogják, hogy dolgozik ez a bizottság, akkor meg fog szünni a bizalmatlanság a vidéki pénztintezetek iránt; ez pedig nagyon fontos közgazdasági érdek. Nagyon nagy érték fekszik a vidéki

papírokon, melyek azonban a bizalmatlanság miatt ki vannak vonva a forgalomból. Ha sikerülne ezt a bizalmatlanságot megtörni, akkor maguk a papírok is nagyot emelkednének értékükben.

Mindetz csak a felügyelő-bizottságok gondos összeállítása és lelkiismeretes működése által lehetne elérni, annál is inkább, mert a mi törvényünk a bizottság hatáskörének megalapításánál igen szerencsés volt; nem helyezte ugyanis ezt a bizottságot sem az igazgatóság alá, mint Franciaországban, sem pedig fölé, mint az Németországban van.

Lelekiismeretes, szorgalmas, szakértő felügyelő-bizottság az egyetlen mód a sok sikasztás meggátolására.

A t. közönséghez!

Január 1-én 24-ik évfolyamába lépett a Szentes és Vidéke

Kötelességünk teljesítésének teljes tudatában tekinthetünk vissza az évek e hosszú sorára, melyekből immár 13 esztendő csik a lap mai szerkesztőségére, mert nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy lapunk sem egynékkel, sem pártoknak való kedvezés érdekében soha szem elől nem tévesztette e hosszú idő alatt azt, hogy első kötelessége: a közérdekét, Csongrádvármegye és Szentes város anyagi és szellemi felvirágoztatásának érdekét szolgálni. Ez általános, nagy érdek mellett eltörpül minden egyéb. A hangzatos, népszerűségváradzó jelzavak üres szólamokká állanyulnak, melyek ideig-óraig megtéveszthetik a közönséget, de nem képezhetik alapját közjóra a irányuló önzetlen hasznos munkának.

Az új évfolyam megnyiltával nem teszünk új ígéretet. Haladunk tovább a magunk útján, az élénk tűzött célok felé és erről az útról, melyet jónak, helyesnek próbáltunk ki, le nem térünk, de letérítetteti sem engedjük magunkat, bárhonnán, bárkitől eredő támadások által sem.

A bizalmat, melyet eddig a t. közönség részéről élveztünk, szivból köszönjük s kérjük, tartásák meg azt részünkre ezután is; mielőbb megújítván az előfizetést.

Előfizetési árak:

FÉLÉVRE 5 KORONA
NEGYEDÉVRE 2 KOR. 50 FILLÉR.

Tisztelettel:

A „SZENTES ÉS VIDÉKE”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujdonságok

Szentes, 1903. január 3.

— A megyepénztár átadása. Január elsejével a vármegye megszűnt vagyon és pénzkezelő hatóság lenni. E naptól az összes vármegyei adókat s az árvavagyon pénzkezelői a szentesi kir. állampénztár kezelésébe mennek át s ami kifizetetlen számlakövetelések a vármegyével szemben magánosok részéről a múlt évről a folyó évre átmennek, már ezek kifizetési is csak az állampénztárnál fog történni. A vármegyei vagyon átadását a pénzügyigazgatóság, illetve az állampénztár kezelésébe e hó 2-án délután kezdték meg. Ez átadás munkájában, mely előreláthatólag 8—10 napot vesz majd igénybe, résztvesznek a szegedi pénzügyigazgatóság részéről Ternovszky Alajos pénzügyigazgató, Erdőssy Dénes számvévségi főnök és két adóhivatali főtisz. Csongrádvármegye tisztikara részéről Cicatricis Lajos dr. alispán, Onody Géza árvaszéki elnök, Soós Pál

fűgyész, a vármegye törvényhatósági bizottsága részéről Dózs Béla és Plesznik Antal megyebizottsági tagok és végül a pénztári tisztész a számvévség tagjai, Albertényi Antal volt főszámvévső, Hódy Pál és Horváth Jenő volt alszámvévsők, Vecseri Imre volt főpénztárnok és Domokos Elek volt ellenőr. A pénzszekrények lezárása után a naplókát zárták le Albertényi és Erdőssy, akik e munkáért egyetemlegesen felelősek. A naplók lezárásakor megállapították, mennyi a készpénz, betétkönyv, értékpapír, adóslévé és egyéb drágaság a vármegyei és a gyampénztárban. A átadásról szóló jegyzőkönyv, valamint az összes leltári jegyzékek egy példányát a vármegyének kézbesítik.

— Az általános tisztújítás jóváhagyása.

A múlt év tavaszán Szentesen tartott általános tisztújítás ellen, a maga egészében föllebbezéssel, majd a közigazgatási bíróság elé vitt panasszal élt Tasnády Antal dr. városi képviselő, mert ő szerinte a törvény nem enged meg, hogy a kandidáló bizottság tagjait ne maga a tisztújítószék, hanem a képviselői közgyűlés válassza meg. A legfőbb közigazgatási bíróság — ennek dacára — másként magyarázza a törvényt. Most érkezett döntésében újból kimondja, hogy csakis úgy törvényes a választás, ahogy azt Cicatricis Lajos dr. alispán tényleg megajtette. Ezzel Tasnády panaszát el van utasítva és az általános tisztújítás jóváhagyva.

— Ujrend a közigazgatásban. Folyó hó 1-én léptek életbe az új vármegyei ügyviteli szabályok, melyek hivatása az volna, hogy nagy reformokat valósitson meg a közigazgatási ügykezelésben. Kérdés azonban, hogy a változás megtalálta-e a közigazgatási bajok helyes diagnózist. A bajok kútfórrasa ugyanis a diagnózis szerint az irásbeliség, a bürokratizmus és a formalitások túltengése volna egyfelől, másfelől pedig a közigazgatási ügyvitel széttagozó rendszertelensége, vagyis az, hogy a fő vármegyében eddig hatvanháromfélefélekpen jártak el a közigazgatási ügyek intézésénél. Ehhez képest a reformnak egyrészt az ügyvitel egyszerűsítésére, az irásbeliség és formalitások apasztására, másrészt pedig egyöntetű, összhangzó eljárás rendszeresítésére kellett irányulni. Az új ügyviteli szabályok intézkedései nagyrészt már kialakították a gyakorlati élet próbját, mert hiszen bennük a gyakorlatban legkitűnőbbbe bevált intézkedések vannak megtartva. Mindamelllett már most bizonyosra vehető, hogy a reform nem minden fennakadás és megzúrdottatás nélkül fog a gyakorlati megvalósulásba átmenni. Most az egyszerűsítés nem egészen az. Az irásbeli teendőket még fokozottabban ráhalmozta a megyei hivatalnokokra. Alaposa a feltevésünk, hogy az új ügyviteli szabályok, gyakorlati alkalmazásukban nem valósitják majd meg a hozzájuk fűzött reményeket, amelyeknek a rend, a pontosság és a gyorsaság fokozatos emelkedését és haladását kellene előidezni, előnyére a hivatali közlegnek és nagy hasznára a közönségnek. Az új rend a jegyzőket sújtja legjobban, akiknek ezelőtt is 11—12 órát kellett naponta dolgozniuk, hogy hivatalos állásuk követelményeinek legalább részben megfelelhessenek. Hat ha most már — ez új ügyviteli szabály szerint — az árvaszékék a náluk eddig fel dolgozott 45—50000 aktának a felét a közlegeknek adják ki: mi lesz akkor? Ez ellen nem használ nem ambició, sem más egyéb. A létért való küzdelemben el fog pusztulni

sok ember, mert aki élete javát a jegyzői pályán töltötte, más alkalmazás hiányában a lehetetlenség elől ki nem térhet, hanem kudenki fog, amíg össze nem roskad. Hat erre nyujt kilátást az egyszerűsítés.

— **Művész-estély.** Erkölcsei sikerében fényes, anyagilag is kitünő sikerű volt az a művészestély, melyet **Szojyer Ilonka** a m. kir. opera bajos énekművésznője, és **Dienzl Oszkár** zongoraművész közreműködésével, tegnap este rendezett az izr. jótékony nőegylet a színházteremben. A kitünő művésznő **Dienzl Oszkár** és néhány fővárosi újságíró kollegánk társaságában tegnap a délután 4 órai vonattal érkezett Szentesre, ahol az allomásnál a nőegylet elnöke, választmányi és vizsgálmi bizottság tagjai ünnepiesen fogadták. Közben az elnök: **Bánfalvi Lajosné** rövid, szívvelyes beszéddel üdvözölte. Az előadásra a színházterem nem ugyan zsúfoltságig, de igen szépen megtelt előkelő közönséggel, melynek érdeklődése természetesen főleg **Szojyer Ilonka** felé fordult, akit művészi hírnév előzött meg. A hangverseny programjára szerint folyt le. Mindjárt az első szám, a **Dienzl Oszkár** által nagy virtuozitással előadott »**Öreg éj parafazis**« lelkese hangulatot keltett. Közönségünk a zongoraművészen egy intelligens, teljes zenei képzettségű, brilliáns technikájú művészt ismert meg, akinek művészi játékát zajos tapsal honorálta, miközben a művésznök egy szép babéroköröt nyujtottak fel a — nőegylet részéről — a szinpadra. A második szám **László Vilmos** dr. éneke volt, aki a »**Milliók a hó alatt**« című operett »**Két veréb**« dalát adta elő finom zenei érzékkel. Sok megérdemelt lelkes tapsot aratva behizogion kellemes hangjával. Feszült figyelemmel fordult a szam után a közönség érdeklődése a szinpadra, mert most **Szojyer Ilonka** piésze következett. A bajos művésznő szinpadra lépését percenkig tartó frenetikus taps kísérte, melynek elültével ragyujtott **Dienzl Oszkár** zongorakísérete mellett, a »**Bórécs**« magyar dalára, gyönyörűen, tisztán csengő üde hangjával épp úgy, mint magas zenei képzettségével és énektudásával egy csapásra hódítván a közönséget, mely szűnő alig akaró éljenzéssel és tapsal követelt egy kis újrást, amit a bajos művésznő azán meg is adott. **Böszörményi Jenő**, a ki ezután a **Brányi Emil** »**Miha a haza**« című költeményét szavalta el, közönségünk mint excellens szavalót már jól ismeri. A természet ritka adománya ő nála a minden modulációra képes, hajlékony, a mellett tönör hang, mely őt kiválóan alkalmazossá teszi a hatásos szavalásra. A hatás, melyet elért, ma is rendkívül volt és lelkes taps jutalmazta erős drámai hűvel előadott szavalását. **Révész István** játszta el ezután hegedón **Beriat** egy sok technikai készultséget követelő zeneművét, a »**Fantasia Balletet**«, **Dienzl Oszkár** zongorakísérete mellett olyan precizen egzekvalva piasztat, hogy bátran sorakozhatott a többi szereplő mellé zenei tudás és készultség dolgában s a közönség neki is lelkes tapsal fejezte ki elismerését. Az első szakaszt brilliansul zárta le **Szojyer Ilonka** Aoditának »**Wenzauer valcer**«-ával s a legyan hullámzó keringő dallamos zeneje szinte bővöltebe ejtette a közönséget, mely alig-alig akart betelni a művésznő varázos énekével. A hangverseny második szakaszát neva részletezzük. Egyre fokozódó volt a hatás, melyet a közreműködők elérték és

mind lelkesebb a taps és tetszésnyilvánítás, melyet a közönségből kivaltottak. Mikor hangverseny után a függöny utóször legördült, egy volt a vélemény: hogy az izr. nőegylet e magas művészi nívó alló hangversenyyel, melyet tánc fejezett be, ritka művelzetet szerzett a közönségnek.

— **A közkórház személyzete.** A belügy-minisztérium és a vármegye között jó idő óta vándorol fel-le a közkórházi szabályzat. A minisztérium nem akarta megaóni a közkórházi jellegét, mert — úgymond — a kórháznak még nincsen allandósított személyzete, viszont kórházigazgató főorvost, osztályorvost, segédorvost, gondnokot nem lehetett addig kinevezni, amíg a kórháznak jóváhagyott szervezeti szabályzata és ügyrendje nincsen. Ebből a bizonytalanságból vitte most dióré a belügyminiszter a kórház ügyét a vármegyéhez f h ó 2-án leérkezett rendeletével, melyben megengedi, hogy a rendes szabálytól eltérően, a kórházi orvosokat és gondnokot előbb nevezhessék ki, mintsem a szabályzat jóváhagyást nyert. Így valószínűleg már legközelebb meghirdetik ez állásokra a pályázatot, hogy a megfelelő orvosi és gondnoki állások mielőbb véglegesítve legyenek.

— **Lemondott iskolai gondnokság.** Hjj. Eszes Matyás, a dorosmai allami népiiskolák gondnokságának elnöke hivatalosan bejelentette **Csató Zsigmond** dr. főispánnal, hogy ügy ő, mint vele együtt az iskolagondnokság többi tagjai is lemondanak az állásokról. Hogy mi a gondnokság lemondásának oka, — erről szó sincs a hivatalos beadványban, melynek alapján a főispán megette az intézkedéseket az új gondnokság kinevezetése tárgyában.

— **Helyettesítések Dorosmán.** Dorosmára a Szabadkára távozott volt közeégi segédjegyző helyére **Herglőz István** dr. főszolgabíró **Donáth Gyulát** helyettesítette **Horgosról**. **Sipos Arpád** rendőrfelügyelőnek állását, aki Hevesmegyébe költözött, **Nagy Kálmán** képesített jegyzővel töltötték be.

— **Dohánybevitás a szegedi kerületben.** A szegedi dohány beváltó kerületben f h ó 2-án vette kezdetét a dohánybevitás, mely február 24-ig tart. A beváltást **Mikics Ede** a beváltó hivatal főnökének felügyelete alatt egy bizottság teljesíti. Ennek a bizottságnak a tagjai: vármegyénk részéről **Burg Dénes**, a pénzügyigazgatóság részéről **Skulcsy Janos** iroda vezető, osztályozó **Schiller Aurél** dohányjövédéki tiszt és **Perczel Kálmán** pénzügyi tanácsos.

— **Mit dolgozott a járásbírósg? A** szentesi járásbírósg 1902. évi tevékenységével számolnak be a következő statisztikai adatok: Az előző évről folyamatosan maradt 1465 sommas per, új sommas per beadott 1130. Ezek közül befejeztetett 1188; egyezségi ügy beérkezett 14, melyek közül négyben létre is jött az egyezség; fizetési meghagyás iránt 719 kérelmet adtak be, melyek közül visszautasítottak 12-öt, kibocsátottak 107-et, örökösödési ügy az előző évről folyamatosan maradt 76, megindított 369, befejezést nyert 362; anyakönyvi ügy beérkezett 16, mely mind be is lett fejezve; végrehajtási ügy maradt az előző évről 303, érkezett 1113, befejeztetett 1213; polgári megkeresés maradt az előző évről 14, érkezett 164 elintéztetett 178; polgári vegyes, ügy maradt az előző évről 11, érkezett 319 befejezést nyert 322; büntető ügyekből, vét ség és kihágási ügy maradt az előző évről 46, új érkezett 767, befejeztetett 789; vizsgálóbírói ügy avittat hatalmáka 1, érkezett 16, befejeztetett 14; büntetőügyi megkeresés volt hatalmában 1, érkezett 98 elintéztést nyert 95; büntető vegyes ügy érkezett 194, mely

mind elintéztetett; telekkönyvi ügy mult évi hatalmáka 47, érkezett 9962 elintéztetett 9659; önökli ügy elintéztetett 175; bírói megbízás adatott a közjegyzőnek 372 a végrehajtónak 2045; ez utóbbiak közül ingatlanok árverésére vonatkozott 50, ingók foglalására és becsülésére 439, inóságok elarverésére 227. A bíróságnál betöltetlen volt az év folyamán egy albírói állás 64 napon, egy aljegyzői állás 8 napon, egy végrehajtói állás 9 napon és egy hivatalsszolgái állás 40 napon át, ellenben kisegítő hivatalsszolgát alkalmazott 23 napra.

— **Jegyzőválasztás Mindenzenten.** Mint lapunknak jelentik, Mindszent községben tegnap töltötték be mindkét jegyzői állást. Közigazgatási jegyző lett **Koncz Lajos**, adóügyi jegyző pedig **Antal András** választották.

— **Sikerült előadás.** Ujév napján délután óriási közönség gyűlt egybe a vármegyeház nagytermében, ahol a katolikus iskolás gyermekek felruházására passziójátékokot adtak elő »**A betlehemi bakter**« címmel. Az előadás mindvégig lekötötte a jelenlévők figyelmét és gyakorta készítették tapsra a publikumot a szereplő kis gyermekek. A szépen sikerült előadás **Bugyi Ferencz** rendezésé dicséri.

— **Kinevezés.** **Balázs Dics** Deszdr. segédfelügyelő a m. kir. földmivelési miniszteriállal, hadnagygyá nevezetett ki ő Feltege által a brassói 24-ik honvédfelügyelőredhez.

— **Szkelőadás és felolvasás.** E hó 11-én d. e. 10 órakor a csongradvármegyeci gazdasági egyesület helyiségében gazdasági szkelőadást tartanak, melyre az érdeklődők az egyesület elnöksége által ez uton meghívottak. Előadók: **Kaufmann Gyula** és **Németh Dénes** hmvasarhelyi földmívelési iskolai tanárok. A ref. kör mai vallásos estélyén felolvassanak az egyház tanácstermében **Gerőcz Lajos** lelkész »**Erdősy Andor**«-ról és **Gellén János** kantor; a felsőpárton **Varga Ferenc** tanító »**Barcsay Ágnes**«-ról és **Terengyeyi Ferenc** »**A tüzeber**« címmel. A felolvasás a központban 4 a felsőpárton 5 órakor kezdődik.

— **Az ostromló legények.** Megirtuk lapunk előző szamában, hogy **Fekete Albert** szentesi legény és 9 társa ostromot intézett két ház ellen, mivel azok tulajdonosai nem akarták kiadni **Fekete Andrást**, akit a legények meg akartak lincselni. **Fekete András** tudvalévőleg két rendőr is védelmébe vette, a dühögő legények azonban a hatóság emberreit is megtamadták és beszorították egy házba. E miatt a harcias tíz legény ellen jelentést küldött a szentesi rendőrség a szegedi kir. ügyészséghez, amely magánlakásértés, szentesies szabadság megsértése és hatóság elleni erőszak címén alkalmassat tartóztatatta a hetye fickókat.

— **Telekkönyvi birtokváltozások 1902-ben.** Hogy milyen változások álltak be nálunk a mult évben a birtokviszonyokban, erről az itt következő számok nyujtanak tájékoztatást. Szerződés kötés által 794 esetben történt birtokváltozás 1706582 korona 82 fillér értékben, végrehajtás által 75 esetben 294762 korona értékben és haláleset folytán 290 esetben 2943448 korona 63 fillér értékben; új terhek keletkezése következtében változás allott elő szerződésnek bekebelezése folytán 996 esetben 1358269 korona 93 fillér értékben, igazolt előjegyzés folytán 32 esetben 13986 korona 56 fillér értékben, végrehajtás útján bekebelezés által 120 esetben 46278 korona 96 fillér értékben és hagyatéki átsszolgáltatás által 136 esetben 22.500 korona 84 fillér értékben; terhektől való felszabadulás következtében változás allott elő 998 esetben 1894591 korona 04 fillér értékben. Egyezségi előjegyzés történt 76 esetben 60632 korona 56 fillér, a végrehajtási jognak márfentalló követeléséknél való bekebelezése 86 esetben 211.168 korona 03 fillér és már be-

ablázott összegeknél való átruházás 70.620 korona értékben.

— **Csongrád új plébánosa.** Csáky Károly gróf vaci püspök tegnap helyezte át Borubsky József pápai kamarát, főmai plébánost a csongrádi plébániára. Az új plébános a nyolcvanas évek végén Szentesen is volt káplán.

— **Vörhenyjárvány Horgoson.** Horgoson még mindig kegyetlenül szedi áldozatait a kicsinyek sorából a veszedelmes vörhenyjárvány. Hogy a járvány terjedését lehetőleg korlátozzák, az iskola gondnokság határozatából a bezárt iskolákban csak január 15-én kezdik meg ismét az oktatást.

— **Paksziózás.** A kisteleki legények szörnyen nagy hirre tettek szert az úgynevezett paksziózsuk révén. Ez alatt azt kell érteni, hogy néhány legény egy védtelen fiút közrefog és addig püfölik, mig nem eszméletlenül kerül el a földön. A héten is paksziózási körútra indultak Bartucz Ferenc és Mérey Kovács István kisteleki legények és ballagásuk közepette az uton ráakadtak egy Bajzak József nevű legényre, akit a náluk lévő bicikálal és bottal vércére püfölte, aztán ellillantak. A csendőrség megindította a nyomozást és kivallatta a tetteseket, akik beismerték a cselekedetüket. A két vérengző egyén ellen fejelentést küldtek a szegedi kir. ügyészhez.

— **A tilosban.** Csaknem végzettségé vált Varga Ferenc csanyi lakosra nézve a tilosban való kőborlás. Varga ugyanis az őrgóf Paillavicini Sándor birtokan törrel nyulat akart fogni pár nap előtt, s amidőn éppen a tör felállításával foglalkozkodott, a háta mögött termett Vambach Péter vadór, aki minden különösebb bevezetés nélkül hatba lőtte a vadorzót, aki most súlyos betegen fekszik a lakosán. A vadór ellen megindították a vizsgálatot.

— **Egy csalónó elítélés.** Megemlékezünk néhány ho előtt a Deutch Róza hmvásárhelyi illetőségű, jelenleg a szegedi Csillagbörtönben üdülő nőcske temérdek csalásáról, amiket Szentesen követett el. Ez a jeles alak tudniillik több úri helyre beallított azzal a kéressel, hogy adjanak neki viselt ruhákat, amiket majd ő értékesít. Sok helyen megbiztak a kalandornőben és átadták neki az ócska ruhákat, amikkel egyetemben Deutch Rózacska nyomtalanul eltűnt. Az őszön azonban pörül járt, mert letartóztatták, midőn éppen Gál Sándornétól akarta elvinni az átadott ruhákat. Tegnapelőtt állott törvény elé csalásaiért Deutch Róza, akit a szentesi bíróság két havi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Különös tanú.** Fura följelentés érkezett a napokban a szentesi járásbíróság bűnügyi osztályához. A nyóic oldalra terjedő kis irás ifj. Vass Ferenc szentesi kovács-mester panaszát tartalmazza. A kalapácsok kezelője az iránt emelt panaszt a bíróságnál, hogy amíg ő a kórházban feküdt, addig egy „bűnszövetkezet” mindenéből kifosztotta és most is „új halálra kergette” a vallásos példától és hasonlatoktól hemzsegtő följelentésnyelk végződik, hogy a panaszoló cselekményekre tanu a „harmadik zsolter”, kéri tehát annak tanúként való beidézését.

— **Általános tudott dolog,** hogy mindennemű közhítség és tudóbbajjal kiváló jó hatású a csukamajolaj, melyet az orvosok különösen azóta rendelnek, amitóta Zoltán Béla budapesti gyógyszerész a szag és íz nélküli Zoltán-féle csukamajolaját forgalomba hozta. — Üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Betörés Csongrádon.** Ausländer Jenő csongrádi kereskedő depójában betörők jártak a múlt éjjelen. Az ismeretlen gaz fickók feltörték a kasszafiókját, ahonnan közel 200 korona készpénzt vittek el. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **A portás köpönyege.** Az ószi vásárkor történt, hogy ifjú Agócs István kecskeméti kocsis a gazdjával megszállott a Petőfi szállodában. Agócs ismeretséget kötött a szál-

oda portásával, akitől — tisztelete jeléül — elment egy nagy köpönyeget. Agócs ezért törvény elé került Szentesen s a tegnapi tartott tárgyaláson megkérdezte Zombory bírót.

— **Miért lopta el a köpönyeget?** — Azért, mert nagyon tetszett nekem az a mándli, — mondta a kocsis olyan hanghordozással, mintha ez volna a földön a legtermészetesebb dolog.

Agócsot különben két napi fogházra ítélték, amiben a vádított megnyugodott.

— **Köfak kedélyeskedése.** Pár hét előtt nagy haboruság volt a Kossuth-téren, ahol egy Kuli Mária nevű kofaaszony szóvitába elegyedett Berkovics Gizella nevezetű kárteránójével, akinek többek között ilyen szavakat küldözött a szelők szárnyain: — Te piszkos, ócska fersőlő! Ezek miatt az önértében mélyen megsértett Berkovics Gizella úrnő följelentette Kulit, akit a tegnapelőtt tartott tárgyalás alkalmával 1 napi fogházra ítélt a büntető bíróság.

— **Toloncolások.** Szathmáry Julianna szentesi illetőségű cselédányt a jászberényi rendőrség toloncoltón küldte haza, mivel cédátlanul bolygított a város utcáin. A budapesti rendőrség szintén haza toloncoltatta Szalkai István napszamoto, akit 3 évre kitiltottak a főváros területéről.

Meghívás.

A szegény sorú izr. iskolásokat felruházó egyeslet f. évi január hó 11-én délután fél 5 órakor a kereskedők egylete helyiségében évi rendező közgyűlést tart, melyre az egyleti tagokat ez uton is van szerencsém tisztelettel meghívni.

Szentes 1903 évi január hó 3-án

Hahn Izidor
elnök.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1903. jan. 3.

Aggodalommal várja a közönség a harmadik telet, mely ha szelidebb alakban jelenik meg, nagy megnyugvásra lesz a gardaközönségnek. Ma szelid meleg idő van. Ró. fölött 10 fokra mutat a hőmérő.

A hó a vetésekről egészen elolvadt, pedig egy kis hótakaró elkelne rájuk.

Az üzlet az ünnepek miatt igen nyomott volt.

- Az árak következők:
- Buza 79—80 kilós mm. frt 7.60; 77—78 kilós mm. 7.50.
- Arpa kőbőle 4.80, mm. 5.80—6 frt.
- Kukorica kőbőle 5.60—7.00; mm. 6.20.
- Új szalonna mm. 52—54 frt.
- Hízott sertés tiszta vágásra néhez kilónként 50—51 kr., középsúlyu 48—49 kr.

Nyílttér

E rovatban közöltéktér uom felelös a szerk.

Ezennel tudomásra hozom az I. és IV. tizedben lakó polgároknak, hogy az I. és IV. tizedbeli kéményseprőket átvettem és akinek valami közölni valója van velem, az kéremesen fel a III. tized 259. szám alatt lévő lakáson, ahol mindenki bármikor értekezhet velem.

Szentes, 1903. jan. 3.

Vajdovics János,
kéményseprő mester.

Tarnóci Mihály értesíti a szentesi és vidéki közönséget, hogy ne jéneek, névszerint Göbölös Juliánnának semmiféle hitelt ne adjon, mert pénze vesztett lesz.

Felelösseprő: **BÁNVALYI LAJOS.**
Társasprő: **MÁTEFFY LÁSZLÓ.**
Kiadótolajónos: „Szentes és Vidék” könyvnyemő.

Hirdetések.

13994
1902.

Szentes város tanácsatól.

Hirdetmény.

Szentes város tanácsa közhírre teszi, hogy a város tulajdonát képező mintegy 89 kat. hold területű élő Körös vizén gyakorolható halászati jog az 1903. január 1-től 1903. december 31 ig terjedő egy évre a polgármesteri hivatalban 1903. évi január hó 19. napján, d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az egyévi haszonbér az árverés alkalmával azonnal lefizetendő.

A halászati jog a vonatkozó törvény és a Társulat által alkotott szabályok szerint gyakorolható.

Árverési feltételekül az érvényben levő szerződés pontjai szolgálnak.

Kelt Szentes város Tanácsának 1902. évi december 27-én tartott üléséből.

Dr. Mátéffy Ferencz
polgármester.

17134
alisp. 1902.

Csongrádvárm. alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A szentesi vármegyei kórháznál betöltendő egy igazgató-főorvos, egy osztályorvos és egy segédorvos állásra ezennel pályázatot hirdetek. Az igazgató főorvosnak és osztályorvosnak az 1883. évi I. t. c. 9. §. II. pontjában előirt minősítésel, a segédorvosnak egyetemes orvostudori oklevéllel kell bírnia. — Ezenkívül meg kívánatik hogy a sebészeti osztály vezetője műtőorvosai oklevéllel is bírjon, amiért is a pályázati kérvényhez ezen oklevél is csatolandó.

Az igazgató főorvos és osztályorvos életfogytiglan, a segédorvos pedig két évre fog kineveztetni a következő javadalmazással:

- 1. Igazgató főorvos fizetése 2000 kor.
- 2. Osztályorvos fizetése 1600 kor.
- 3. Segédorvos fizetése 800 korona, élelmezés, természetbeni lakás, fűtés, világitás és mosással.

A fenti minősítést igazoló, — erkölcsi és egyéb bizonyítványokkal felszerelt, 1 koronás bélyeggel ellátott s a főispán úr Ö méltóságához címzendő pályázati kérvényeket ezen alispáni hivatalhoz 1903. évi február hó 4. napjának d. u. 5 órájáig kell benyújtani. A később beérkezett, vagy távirati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Szentesen, 1903. január 2.

Dr. Cicatrios,
alispán.

PURGO...
A. K. reváludom és védőgyárt
A. K. reváludom és védőgyárt
A. K. reváludom és védőgyárt

Órák, óraszerzők
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, órák szabott áron
SERÉNYI
Órák és óraszerzők
Budapest Erzsébet-körút 24. sz.
Pósföld 14. sz. 21. sz.
Képes listezettek
ingylen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a **KRIEGER-féle**
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főrtár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Nyeremények összige 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szét. osztályvezetők főtitkárak helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Bílmert megbízhatóság! Blózekényre! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárban, 11 cs. és kir.
fensége József foh. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO...
A. K. reváludom és védőgyárt
A. K. reváludom és védőgyárt
A. K. reváludom és védőgyárt

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérnyomás általános gyógy mód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és borbaj, szédülés, émeztvar ellen.
E gyógy mód megapítóján:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 12. I. EM.

Megjelent az új X^{es} számú
„YOST“
ESEMÉNYI TÖRTELÉSEGEN
KÉNYH PROSPECTUS A RÉSZVÉNY TÁRSASÁG
„YOST“ IRÓGÉP
Budapest, V. Váci-körút 25. szám.

Remek és olcsó fenykepek készílenek
RIVOLI
fényképezési és festészező műtermében
BUDAPEST, VI. KER., KERESPELY-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagytások !!!

Hirdetéseket, reklámokat azekze-
rdien, pontosan és legelőcsőben küldött
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naplárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
Budapest, VII. Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő

PIATSCHEWILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV. Központi Városház.
Eltágytelenség, hányinger, fejfájás, gyomorbetegségek ellen erősítőként a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Pécsi 8 üveg bórmeve.
RADITZ J. „Fekér korezst“ gyógytár,
BUDAPEST, VÁCI-KÖRÚT 6. SZÁM.

Dr. **SCHLESINGER MIKSA**
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Magyar)
Kittető hegyi fekvőben, pormentes és szélétől védett, 200 kilométerrel távol a pol, redgyes hegyi táj. Szigorúan individualizált makorvól készült. Legmodernebb kényelem, az összes betegségek általános és legelőcsősebben vannak berendeve. Kiváló étkezés, mezekek áruk. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál:
a **Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)**

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER
Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.
SOMATOSE
hasból készült és annak tápanyagait tartalmazó legelső kényes kiválóbb
erősítő-szer
gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyasoknak, angoli korban szenvedő gyermekek, idősöknek, nemkívánatos
Vas-Somatose
alakjában a
sápkárosoknak
is adni a szorok által.
Vas-Somatose nem egyéb más csak a vas-szatélt vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazza Somatose.
Somatose rendkívül gyorsan az érvényes.
Hatalmasan van az összes gyógyterületen és gyógyanyagokhoz közeledő.

Eladó földek.
Néhai Horváth Ilona volt Nagy Sándorné örökösai szikható 268²⁰⁵/₁₁₀₀ hold Pósi-féle 91⁷⁰⁰/₁₁₀₀ hold kistőkét és 400 □ -ól alsóréti földjeik tanyaépületekkel eladó. Felvilágosítást nyujt, Horváth Jenő III. tized. 121. sz. a. szentesi lakos. 3—8

13817/1902.
Hirdetmény.
Szentes város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező gőz- és kádfürdők és uszoda a 248/902. kgy. sz. határozattal megállapított árverési feltételek szerint a polgármesteri hivatalban 1903. január hó 26-án délelőtt 9 órakor megtartandó zárt-ajánlati versenytárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverésen 1903. február 1-től 1908. december 31-ig terjedő 6 évre haszonbérbe fognak adni.
Az árverési feltételek a városi gazdasági tanácsnoki hivatalban megtekinthetők.
Kelt Szentes város Tanácsának 1902. évi december hó 27-én tartott üléséből.
Dr. Mátéffy polgármester.

Reichenbach-féle
Eladó.
29. év óta fennálló pékség (két kemencével) azonnal bérbeadó, úgyszintén a Cukermann Ignác-féle házban egy bolthelyiség.

EGY KORONÁS
4 éves, heti betétes részjegyek jegyezhetők a Szentesi központi takarékpénztár részvény-társaságnál.

Legkedveltebb, legtekélyesebb
aroztisztító és szépítő szerek: **AKÁCIA** -CRÈME 2 kor. -PUDER 3 : -SZAPPAN 1 :
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVA-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
résztársaság
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 gőzcséplő-készlet és 100 000 kálif. kisebb g. gép tiszában.
Malomberendezések
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
GUMMISZERKEZETEK, szövőgépek, szövő- és barmtvető kűl.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Különleges kőves hóvirág gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzsolyokkal, kő- és kádfürdővel.
200 kégyelmes lakoszobával.
Különleges szanatórium nyári és barmtvető.

KATZER
szücsömester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szörmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tueztaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbait, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes bekiűdése után küld a szaksz. legelőb ranga
REIF J.
Specialista, Jacs, Bradautka 3. Árjegyzék ingyen.

BUTOR.
Óriás vállasték
háló-, ebéd-, szalon- és ury-szoba-butorokban.
Háshh mint kűrl!
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV. Kecskeműl-utca 6. sz. 1.

ZIMMEL
bármely országból és szakmából, ajánlatok szűkítésével és hat. Szászországban létesítését céljából (pótadit) jótállással!
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Néador-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és barmtvetve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN**
Főhatálya az eddig ismert összes fogszereket.
OSAN-aszjancsok a 88 kr., OSAN-fogger a 44 kr.
Czorny-folo keleti a legjobb és legkedveltebb szepítő-aszcs. Uvegje 1 ft. Ebbes haltszappannal 30 kr. Fritsch Ferd.-főle Napraforgó-szappan a 50 és 35 kr. a legjobb és legkedveltebb hajszepítő-aszcs. szőcsökke, barna és fekete. Ara 1 ft. 2.50
Rozsatej
Prospektus ingyen és barmtvetve küld.
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigr. 6. Kűltetve London, Páris, Brűssel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyűgyárakban, ill. szertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITOTT 1853.
Nyitványa polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsobb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nereví intermúus barmtvető növendékek részére. Bismóitványi államtervnyesek és az egyéres önkéntességre jopositának. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNACIONAL
SZÖRVESZTŐ
pohányosori használat: után az aczerről és kézről a szűrt eltávolítja. Egy tégely 6 ft.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyűgyosztára
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-tűtkok” ingyen
Ml helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGER
Hatal embereknék erősvit ajánlott szer. Ara 3 korona.
NADOR GYŐGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-főle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
Üveg 90 fillér. Postán 4 üvegét barmtvetve küld
KERPEL gyűgyosztár
• Budapest, V., Lipót-körút 23.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-levél-kölcsönöket, melyek után
Helyes kétszázszázalékkal: 2 1/2-3% levonással:
50 évrre a tőke évi 3.70%-a 50 évrre a tőke évi 5.20%-a
25% : : 6.50%-a 24 : : 6. : -%
22 : : 8. : -% 25 : : 7. : -%
15 : : 9.80%-a 16 : : 9.40%-a
Bizetendő járadékul a törlesztéssel egyútt
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

Sajtó érdeklőknek hirdetés
LEOPOLD GYULA
Hirdetési osztály
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergő CIGARETTAPAPIR
Vergő SZIVARKAHÍJVEJY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Eladó ház.
Gálfi István örökősei III. t. 257-ik számú háza kedvező feltételek mellett eladó. Ertekezhetni ugyanott Gálfi Imrével, 10 3

Bérbeadó lakás.
Az I. tized 182. számú háznál, szemben a kaszinóval, egy 2 szobás lakás, mellékkeliségekkel bérbeadó. Ertekezhetni Onody Géza várm. árvaszéki elnökkel.

1890-ben történt alapítáas óta 200 millió 880 ezer kor. kölcsönöket konvertáltát.
FÖLD-BIRTOKOKRA
Bekűlendő csupán telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
tulajdomos: Gurré Ferencz,
Budapest, VI., Váci-körút 39. szám a.
Az ország egyetlen intézete, mely hatóságok, testűletek és földbirtokosok által ajánlva van.

7914/ja. 902. Szentes város adóhivatalától.
Hivatalos hirdetmény.
A föld, házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadónál levonásba veendő kamatterhek bevállására 1903. év január 1-től — 31-ig terjedő idő tűzetett ki. Felhivatnak ennél fogva mindazon adózók, kiknek föld vagy házbirtokait telekkönyvileg bekebelezett tartozás terheli, hogy a kamat terheknek a pótdadónál figyelembe vétele végett bekebelezett tartozásaikat a telekkönyvi adatokkal együtt az 1903. évi január hó 1-től 31-e közötti idő alatt a városi adóügyi tanácsnoki hivatalnál annál is inkább bejelentsek, mert ezen határidő lejártá után, jelesül február hó 15-ig a vallomások csak igazolási kérvény útján fognak figyelembe vétetni. Február hó 15 ke után benyújtott vallomások pedig figyelembe nem vétetnek.
Szentes, 1902. dec. 24.
Schleier,
aű. tanácsnok.
5-3
Kiadó lakás.
Ozv. Piti Józsefnének a gymnasium-mal által III. t. 7 számú háza kiadó, azonnal is elfoglalhat. 3-3

RETHY
PEMETEFŰCUKORKA
keddség köhögés és hurut ellen
ARÁGO-filler

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb 10-7 a **RETHY**-fele
pemetefű cukorkánál,
de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan RETHY-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
I doboz ára 60 fillér.
Csak RETHY-felét fogadjunk el!

Érsek Imre I. 698. számú háza olcsón kedvező feltételek mellett eladó.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postakiszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatosabb csudagyógyász er, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások folytán erejüket veszítették vagy ezanközt betegeket szerettek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógszert magyarázó könyvcsökkel díjjalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ifjúkori kicsapongások folytán nemibajokban, szellem-gyengeségben vagy chronicus betegségekben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredménnyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öregök és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a „tate Medical Institute“-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azon nal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógyszerkezeléstük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmis betegségek-ből otthon is gyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárhonnan magyarul is irhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkréció mellett díjjalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. e evelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden évé portöntemesen küldendő.

A Szentes-vidéki takarékpénztárnál

az 1903. Január 1-én kezdődő 5 éves heti betét-részletek már jegyezhetők. Az igazgatóság.

Dr. Reis Samu házában

egy nagy, két ajtóval bíró üzlethelyiség kiadó, esetleg két egyenlő részre osztva is. Ugyanott idei termésű, kitűnő minőségű bor van eladó 3-3

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkátódás ellen gyors és biztos hatásúak

Eljjen!

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 kor. és 2 korona.
Prbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nador“ gyógyszer-tár
Budapest, VI, Váci-körút 17. 26—12 csakhamar meggyógyított

Egger mellpasztilla

Kapható Szentesen: Gömböc László, Török János, Várady Lajos és ifj. Várady Lajos gyógyszer-tárban.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrel megvizsgálva és jóváhagyva.

A üvegek adjusztálása kereskedelmi törvényeszkii mintaatalom miatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. *Utolérhetően hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csil lapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalom köhögést és még idült ilyen bojokat is meggyógyít* 2. Kitűnő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden laza alaposan megszentet. 4. Meglepo gyorsan gyógyít gyomorgörcsöt, kolikát és belszzagattat. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megisztítja a veseket, megszünteti a hipochondriát és búskomorsógot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kitűnő hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpjenezsnel s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőfőgést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kitűnő szer minden sebre, forróság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sebekre, fagyos daganatokra, ruh, ótvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zúgást, szaggatást, csúzt, fülfájást stb. *Mindig pontosan kell figyelni a fenti sáld apácavédjegyre!* Hamisítások ellen legobban véd a gyárból eredeli papirkartonokban való közzellett megrendelés. 12 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrak magyar birodalom bármely postaadlomsára Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csakis az ősszeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is,

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

Centifolia-kenőcsével

mely rendkívüli tisztítóereji sebek gyógyításában a fájdalom csillapításában felámulkatatlan.

Valódi centifolia kenőcs használható gyermekgyagosan rosszszemlűségénél, tejelválasztasuk fenakadásánál, mellkeményedésnél, oedemnál, minden régi sebre, nyílt láb, és csontsebekre sósófolys ellen, dagadt lábakra, sőt csontszáznál is, utóti, szárt, lótt, vágott vagy zúzott sebeknél minden idegen anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszálka, homok, serét, tövis stb. minden daganatnál, kinövésnél, karbunkulussnál, képződményeknél, sőt kanna, új szipolnál, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisebztet labra, minden égési sebre, fagyra, a betegeket felfokvésére, vér és nyakdaganatra, fülfolyásra s a gyermekek ótvárára stb. stb. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítólevéllel 2 tévely 3 kor. 50 fillér. *Eredeti bizonyítványok egész tömege.* O vadokjunk hastatalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tévelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ van beégetve.

E gyógyhatásban fölülmulhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt mindel régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem art nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csak nem mindig segítonek és gyógyítanak, legalább is az orvos megérkezéséig. Turmészetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak e két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden eshetőségre, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismeretető jelével nem kaphatók legegyszerűbb közvetlen megrendelést címezni.

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke“ Pregradában — Rohitsch Sauerbrun mellett

Központi raktár Budapest: Török J. gyógyszer-tárban, Zigrábn Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Bátorkodón a közönség tudomására hozni, hogy a szentesi éven át a külföldi órásművesek és órásművesek, a glashüttei óráiskola és Svajcz nagybányai gyárakban szerzett tapasztalatok után hivelen Arad-utóza 7. sz. alatt (Európa szállóval szemben)

órászületet és javító műhelyt

nyitottam.

Weisz J. Hugo

órásmester SZEGEDEN.

Különösen felhívom a t. közönség figyelmét nagy raktáramra és a helyszin n beszerzett valódi svajzei zsebóráimra, n m.

„OMEGA“ (átírtam pontosan szabályozva.)
Ézüst, egyfedélű 32 kor.
Nikkel 25 -
Ézüst, kettős fedélű 26 -
„BONHEUR“ Cavalier-órák (egészen lapos.)
Acél 20—30 kor.
Ézüst 20 -
Arany 70—80 -

Dús raktár órák és órászerekekből, továbbá saját készítményű „Praxion“ órák, fali, ebédő, útióra, és irada-órákban. Fogórendőre készítek mindenféle villamos, és jelzőórákat, valamint egész épület vagy városi jelzőórákat, továbbá házi, vasúti, perroti, látvány- és toronyórákat, kitűnő minőségben. Ingafali vagy ebédő-órákat megadótt rajz vagy stíl szerinti készítek. Javítok minden a logikomplikáltabb és legzsebesebb munkákra. 2310

Egyedül raktár valódi glashüttei órákból.

Vegzett „aruloja a „Glashütte“ óráiskolának.

A Richter-féle

Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmazzatik köszvénynek, csúszás és meghűlésnek.

Intés. Silányabb utánzókat miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és ossnik eredeti üvegekkel dobozokban a „Horgony“ védjegyvel és a „Richter“ orvosegyezséssel fogadjunk el. 50 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, udvari és közvári szállítók, Budapest.